PEACON & INNOVATION

งานประชุมวิชาการ และนวัตกรรม กฟภ. ปี 2564

Data Driven Business in Digital Utility Era ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยฐานข้อมูลในยุค Digital Utility

แบบฟอร์มข้อมูลในการเขียนบทความ (Share IDEA)

1. หัวข้อบทความ

ชื่อภาษาไทย : หม้อแปลงแจ้งเตือนเมื่อเกิดสภาวะ Overload ชื่อภาษาอังกฤษ : Overload Alert Transformers (OLAT)

2. ที่มาและความสำคัญ

เนื่องจากหม้อแปลงร^ะบบจำหน่ายของ กฟภ. ขนาด 30 kVA 1 เฟส เกิดปัญหาชำรุดมากเป็นอันดับ 1 สาเหตุนั้นเกิดจากปัญหา Overload ในตัวหม้อแปลง เพราะหลังจากติดตั้งหม้อแปลงไปแล้วขาดการวัดโหลด จึงเป็นที่มาของแนวคิดการจัดทำสิ่งประดิษฐ์

3. เนื้อหา และรายละเอียด

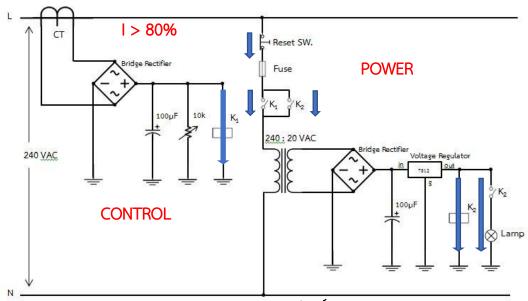
หม้อแปลงในระบบจำหน่ายขนาด 1 เฟส 30 kVA ที่ติดตั้งมาพร้อมอุปกรณ์แจ้งสถานะหากเกิด Overload ให้เห็นอย่างชัดเจน ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ราคาถูกและสามารถหาได้ตามท้องตลาดได้ทั่วไป ชุดอุปกรณ์แจ้งเตือนสามารถบำรุงรักษาได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว

จากปัญหา

- 3.1 หม้อแปลง (Transformer)
  - 1. ไม่สามารถรับรู้ข้อมูลโหลดในตัวหม้อแปลง
  - 2. การจ่าย Overload เป็นระยะเวลานานเป็นสาเหตุทำให้ของหม้อแปลงชำรุด
  - 3. ปัจจุบันหม้อแปลงในระบบจำหน่ายที่ผลิตภายในประเทศ ยังไม่มีอุปกรณ์แจ้งเตือนเบื้องต้นเมื่อเกิด Overload
- 3.2 ค่าใช้จ่าย และการวัดผล (Cost & Evaluation)
  - 1. ค่าใช้จ่ายในการออกไปวัดโหลด
    - ค่าแรงพนักงาน
    - ค่าน้ำมันรถยนต์
    - ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
  - 2. ค่าใช้จ่ายในการจัดหาหม้อแปลงมาทดแทน
    - ค่าซ่อมหม้อแปลงหรือซื้อใหม่
    - ค่าใช้จ่ายสำหรับการรื้อถอน
  - 3. เกณฑ์ประเมิน SAIFI-SAIDI
- 3.3 เทคโนโลยี (TECHNOLOGY)
  - 1. กฟภ. มีเทคโนโลยีมากมายแต่ไม่ได้นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการปัญหา
  - 2. อุปกรณ์ Online Monitoring มีราคาและค่าใช้จ่ายสูงเมื่อเทียบกับราคาหม้อแปลง 1 เฟส
- 3.4 ต้นทุนการสร้างนวัตกรรม
  - 1. Current Transformer
  - 2. Relay
  - 3. Resistor
  - 4. Junction Box
  - 5. Transistor
  - 6. Circuit Board
  - 7. LED
  - 8. อื่นๆ

Total Cost 1,650 บาท

3.5 การออกแบบวงจร (Circuit Design)

ภาพแสดง วงจริของอุปกรณ์ OLAT

ภาพแสดง วงจรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดตั้งภายในของอุปกรณ์ OLAT

3.6 การทดลองวงจร (Test & Imporve)

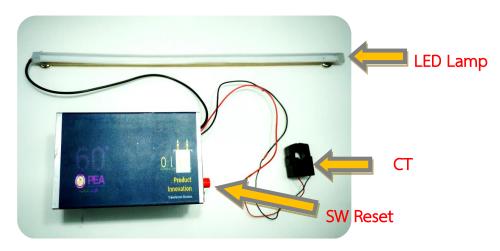

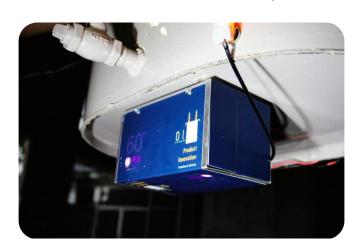
ภาพแสดง นำวงจรที่ออกแบบมาทดสอบใช้งาน

ได้นำวงจรที่ออกแบบไว้มาทดลองโดยการป้อนกระแสทางด้านแรงสูงของหม้อแปลง ทำการลัดวงจรทางด้านแรงต่ำเพื่อ จำลองการจ่ายโหลด จากนั้นนำอุปกรณ์ OLAT มาติดตั้งใช้งานโดย นำ Current Transformer คล้องกับตัวนำทางด้านแรงต่ำ เมื่อ ติดตั้งอุปกรณ์เสร็จแล้ว ดำเนินการโดยการค่อยๆป้อนกระแสให้มากกว่า 80% ของพิกัดกระแสด้านแรงสูงของหม้อแปลง เพื่อจำลอง ให้หม้อแปลงเกิดสภาวะ Overload เมื่อเกิดสภาวะ Overload ตัว Relay K2 ทำงานทำให้หลอดไฟ LED ติด เพื่อแจ้งเตือนให้ทราบ ว่าหม้อแปลงเครื่องนี้เกิด Overload สัญญาณไฟเตือนจะดับก็ต่อเมื่อมีเจ้าหน้าที่มากดสวิทซ์รีเซ็ท

ภาพแสดง อุปกรณ์ OLAT

ภาพแสดง ตัวอย่างในการติดตั้งและเมื่ออุปกรณ์ทำงาน

ภาพแสดง ตัวอย่างในการติดตั้งและเมื่ออุปกรณ์ทำงาน

4. ผลลัพธ์ / ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลประโยชน์ทางตรง

ด้านการเงิน

- ลดปริมาณการชำรุดของหม้อแปลง (ค่าซ่อม ค่าซื้อใหม่)
- ประหยัดค่าใช้จ่ายในการวัดโหลดหม้อแปลง สับเปลี่ยนรื้อถอน
- ประหยัดค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับการติดตั้งอุปกรณ์ Online Monitoring

ด้านเวลา แก้ไขหม้อแปลงเครื่องที่ Overload ได้ตรงจุด (เพิ่มขนาด kVA ตัดจ่าย ฯลฯ)

2. ผลประโยชน์ทางอ้อม

ด้านความปลอดภัย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้นเพราะปัญหาหม้อแปลงที่เกิดระเบิดจาก Overload ลดลง

ด้านภาพลักษณ์องค์กร กฟภ. มีการจัดการปัญหาที่รวดเร็วขึ้น ลดข่าวการเกิดอุบัติเหตุหม้อแปลงระเบิด ด้านเวลาพนักงานมีเวลาไปทำงานด้านอื่นมากขึ้น (เวลาในการสับเปลี่ยนหม้อแปลง การวัดโหลด)

5. โอกาสในการขยายผล / การต่อยอด / การนำไปประยุกต์ใช้งาน

Integrated Problem Management หม้อแปลงที่สามารถแสดงสถานะเมื่อเกิดสภาวะ Overload และการจัดการแบบบูรณา การบน Mobile Application

IMPROVE STEP (Hardware)

- 1. ทดสอบการทำงานกับหม้อแปลงจริง
- 2. พัฒนาอุปกรณ์ให้ Compact ลง
- 3. ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์แบบ Industrial Grade